

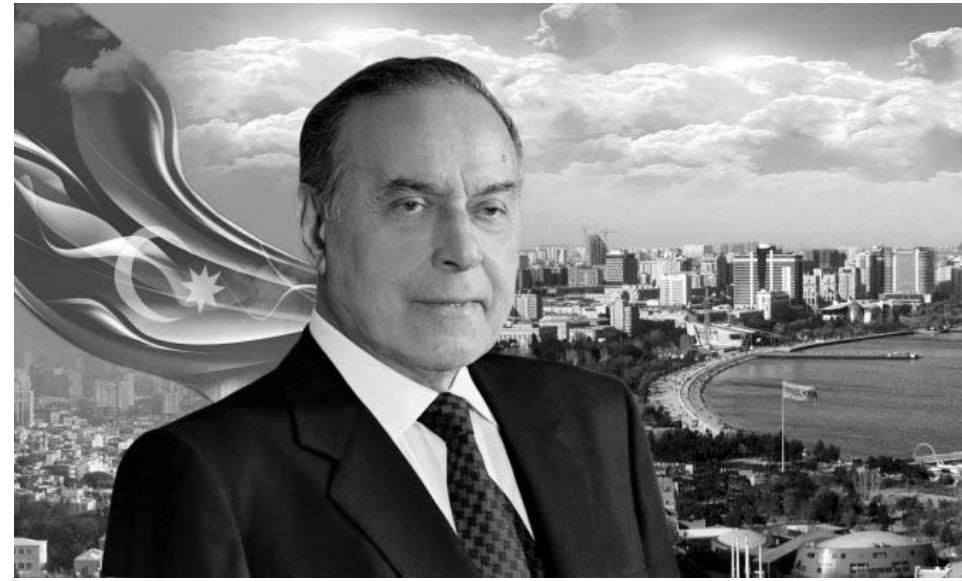
Zəngin siyasi təcrübəsi, yüksək idarəcilik bacarığı, Vətənə tükənməz sevgisi ile Azərbaycanın Memarı, Qurucusu və Xilaskarı Ulu Öndər Heydər Əliyev düşünülmüş və məqsədyönlü siyaseti ilə dövləti, xalqımızı tarixin ağır və sərt sınalardan uğurla çıxararaq, gələcək inkişafın temelini qoyma. Azərbaycanı parçalanmaq təhlükəsindən xilas edən, respublikamızın inkişafına möhkəm zəmin yaradan Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil dövlətimizin tarixini yaradaraq, ölkəmizin inkişaf tarixinə biri-birindən əhəmiyyətli uğurlu səhifələr həkk etdi. Onun hər addımı ölkəmizin inkişaf tarixinə biri-birindən əhəmiyyətli uğurlu səhifələrini yazıb. Heydər Əliyev ideyaları her bir azərbaycanlı üçün dəyerlidir. Büyük Şəxsiyyət bütün varlığı ile sevdiyi Azərbaycanı, xalqını, onun dövlətçilik tarixini çox çətin sınaq ve imtahanlardan çıxarıb. Azərbaycan dövlətini dünya dövlətləri arasında irəli çıxaran, ölkəmizi parçalanmaq təhlükəsindən xilas edən, respublikamızın inkişafına möhkəm zəmin yaradan Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursu nəticəsində, Azərbaycan özünün müstəqilliyinin sütunlarını möhkəmlədi, onun dünyaya ineqrasiya olunmasına töhfələrini verdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev çıxışlarının birində belə deyirdi: "Azərbaycan dövləti demokratik bir cəmiyyət yaradıb. Bu demokratik cəmiyyətdə demokratiyanın tələb etdiyi bütün amillər mövcuddur: söz azadlığı, mətbuat azadlığı, insanın bütün azadlıqları, vicedən azadlığı, ayrı-ayrı siyasi təşkilatlar yaratmaq, partiyalar yaratmaq, tamamilə sərbəstlik - yeni demokratiyanın tələblərinə uyğun olan bütün amillər Azərbaycanda bu gün mövcuddur. Bəlkə də ölkəmizi bizimlə bərabər müstəqillik əldə etmiş başqa ölkələrlə müqayisədə, yəni Müstəqil Dövlətlər Birliyine daxil olan ölkələrlə müqayisədə burada bu azadlıqlar daha da çox yer alıbdır. Əgər elə olmasayı Azərbaycanda bu qədər siyasi partiya olmazdı, Azərbaycanda mətbuat bu qədər azad olmazdı, qəzetlər bu sayda olmazdı və qəzetlər, mətbuata bu qədər azadlıq verilməzdi. Bunlar hamısı demokratiyanın Azərbaycanda mövcud olmasıdır".

ELMI-TEXNİKİ CƏHƏTDƏN TƏRƏQQİ ETMİŞ ÖLKƏ

Ümummilli Liderin siyasi zəkasının məhsulu olan qüdrətli Azərbaycanda müasir, demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğu sisteminin formallaşmasına nail olunub. Müasir Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin teşəkkülü, milli-mənəvi dəyərlərə qayıdış, elm, təhsil və mədəniyyətin inkişafı, mehz Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Azərbaycanın qazandığı böyük uğurlar, mehz Ulu Öndər Heydər Əliyev döhasının bəhəresidir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qətiyyəti və uzaqqorənliyi sayesində Azərbaycanda içtimai-siyasi sabitliyə nail olunub, dövlətçiliyimiz məhv olmaq təhlükəsindən xilas edilib. Düşünülmüş və məqsədyönlü siyaseti ilə Azərbaycanı dünya birliyinin feal üzvünə çevirən, bugünkü uğurlarımız üçün möhkəm baza yaradan Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqının tarixinde böyük rolu vardır. Onun hər addımı ölkəmizin inkişaf tarixinə biri-birindən əhəmiyyətli uğurlu səhifələrini yazıb. Onun ideyaları hər bir azərbaycanlı üçün dəyerlidir. Büyük Şəxsiyyət bütün varlığı ile sevdiyi Azərbaycanı, xalqını, onun dövlətçilik tarixini çox çətin sınaq ve imtahanlardan çıxarıb.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1969-cu ilde Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrən etibarən, Azərbaycanın iqtisadi inkişafının əsaslarının yaradılması, zəngin iqtisadi potensialının ölkənin gələcək inkişafına və xalqın rifahının yüksəlməsinə yönəldilmesi prosesine başlanılıb. Ulu Öndər Azərbaycan Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinə rəhbərlik etdiyi dövr ərzində respublikanı geridə qalmış və yalnız xammal mənbəyi sayılan aqrar respublikadan inkişaf etmiş sənaye respublikasına çevirməyə müvəffəq olub. Kənd təsərrüfatının ve sənayenin, iqtisadiyyatın digər sahələrinin inkişafında, sosial məsələlərin həllində və əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılmasına

Ulu Öndər Heydər Əliyev döhası və qüdrətli Azərbaycan!

böyük irəliliyiş əldə edilib. Dahiyənə uzaqgörənliliklə, dərindən ölçüb-biçərək ölkənin uzunmüddətli, dinamik və hərəkəflər inkişafını təmin edən kompleks inkişaf proqramları hazırlanıb və dərhal onların icrasına başlanıldı. Böyük Siyasetçi iqtisadiyyat, o cümlədən, kənd təsərrüfatı və mədəniyyətin müxtəlif sahələrinde vətəninin, xalqının inkişafı üçün zəruri olan ən vacib məsələlər barədə Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Səyasi Bürosu, Mərkəzi Komitənin plenarları, Kommunist Partiyasının qurultayları səviyyəsində əlverişli qərarlar qəbul edilməsinə nail olur. Azərbaycanı özü-özünü təmin edə bilən, müstəqil yaşamağa qadir olan və elmi-tekniki cəhətdən yüksək tərəqqi etmiş bir ölkəye çevirmək yolunda qətiyyətli yorulmadan çalışır. Qısa bir zaman məsafəsində bütövlükdə, respublika ərazisində yüzlərə zavod, fabrik və istehsalat sahələri yaradıldı. 213 iri sənaye müəssisəsi işə salındı. Bir çox mühüm istehsal sahələrinə görə Azərbaycan Sovet İttifaqında aparıcı yerlərdən birini tuturdu. Azərbaycanda istehsal olunan 350 adda məhsul dünyanın 65 ölkəsinə ixrac olunurdu. Bu illərdə istehsal olunan sənaye məhsulları öz həcmində görə əvvəlki 50 ildəkinə bərabər idi.

AZƏRBAYCANIN MÜSTƏQİL HƏYATININ YENİ SƏHİFƏLƏRİ

1990-cı illərin əvvəlləri Azərbaycan dövrünün ağır günlərini yaşayırı. Bir tərəfdən, separatçı qüvvələr və onların himayədarları ölkəmizi parçalayıb, digər tərəfdən, iqtisadiyyatımız tamamilə dağılmışdır. Şəhər və kəndlərimiz bir-birinin ardınca işğal edildi. Müstəqilliyimiz ilk illərində hakimiyətdə olan və bir-birini əvez edən səriştəsiz siyasi qüvvələr respublikadakı vəziyyəti daha da ağırlaşdırıb. Təhlükəli böhran vəziyyətine çatdırılmışdır. Ölkəni bürümüş dərin siyasi, iqtisadi, sosial böhran xalqın qabaqcıl hissəsi olan ziyanları, tanınmış insanları son derecə narahat edirdi. Xalq bütövlükdə, uğuruma sürükleyən məqamlar ister ölkə daxilində, isterse də xaricində onun sütunlarını zəiflətməye başlamışdır. Iqtisadiyyatımız böhranlı vəziyyətə gəlib çatmış, işsizlik, demək olar ki, kütləvi hal almışdır. Bunun nəticəsi olaraq əhalinin yaşayış səviyyəsi minimum səviyyəyə çatmışdır. Ölkənin içtimai-siyasi həyatında anarxiya, xaos hökm sürdü. 15 iyun 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ölkəni döncə olduğu veziyətdən çıxardı. Ölkəmiz demokratiya, hüquqi dövlət quruculuğu yolu ilə irəlilədi, xalq birliyi yarandı. Azərbaycan cəmiyyətində dövlətçilik ideyalarının bərqərar olması fundamental mahiyyət kəsb etməyə başladı.

15 iyun 1993-cü il tarixində baş verən hadisə - Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyət-

tə qayıdışı Azərbaycanın müstəqil həyatının yeni səhifələrini yazdı. Tariximiz Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu və dövlətçiliyimizi yox olmaq təhlükəsindən qurtardı. Ulu Öndər Heydər Əliyev respublikanın müstəqilliyini qorudu, ölkədə tüyən edən içtimai-siyasi böhranı aradan qaldırdı və inkişafın temelini qoyma.

DÜNYA BAZARINDA İQTİSADI MÜTTƏFİQ

1994-cü ildə "Əsrin Müqaviləsi"nin imzalanması milli iqtisadi inkişafın temelini qoyma. Əlbətte, "Əsrin Müqaviləsi"nin imzalanması tarixi hadisə və dönüs nöqtəsi idi. Azərbaycanın "Əsrin Müqaviləsi"ndən başlanan yolu haqqında Ümummilli Lider Heydər Əliyev belə deyib: "1994-cü ildən Azərbaycan dövləti özünün yeni neft strategiyasını həyata keçirir və bu strategiyasının da əsas mənəsi, əsas prinsipləri Azərbaycanın zəngin təbii sərvətlərindən, o cümlədən, neft və qaz sərvətlərindən Azərbaycan xalqının rifahı namına dəfə səmərəli istifadə etməkdən ibarətdir".

DEMOKRATİK DƏYİŞİKLİKLƏRİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ ÜÇÜN HƏRTƏRFİ ZƏMİN

Ulu Öndərin Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısında tarixi xidmetlərindən biri də dövlət quruculuğunu hüquqi bazasının yaradılması oldu. Belə ki, 1995-ci ilde qəbul olunmuş Konstitusiya Azərbaycan Respublikasını dövlət quruculuğunun əsaslarını formalasdır. Dahi Öndər Heydər Əliyevin müəllifliyi ilə hazırlanmış və ümumxalq səsverməsi nəticəsində qəbul olunmuş bu ali Sənəd müstəqil Azərbaycan Konstitusiyası kimi tarixe yazılıb. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin, bilavasita təşəbbüsü və müəllifliyi ilə hazırlanmış ilk milli Konstitusiya çağdaş dönyanın ən müterəqqi konstitusiyalarından biri olmaqla, suveren dövlətçilik tariximizdə yenidən mərhələ açdı, dövlət quruculuğu, iqtisadiyyat və içtimai-siyasi həyatda dinamik inkişaf güclü təkan verdi. 1995-ci il noyabrın 12-də Azərbaycan xalqı çoxəsrlik dövlətçilik ənənələrini davam etdirək, ümumxalq səsverməsi - referandum yolu ilə özünün ilk milli Konstitusiyasını qəbul edərək, Ana Qanunumuzda qanunçuluğu ideya və dəyərlər sistemi kimi təsbit etmiş oldu. Qeyd edək ki, Milli Məclisin 1995-ci il 2 may tarixli qərarı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin sədrliliyi ilə yeni Konstitusiya layihəsini hazırlayan Komissiyanın tərkibi təsdiq olundu. Yeni Konstitusiya layihəsini

hazırlayan Komissiyanın ilk iclası 1995-ci il iyunun 5-də keçirilib. Həmin iclasda çıxış edən Ulu Öndər Heydər Əliyev qeyd edib ki, müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiya layihəsinin hazırlanması olduqca mühüm bir tarixi hadisədir: "Konstitusiya yaratmaq üçün şübhəsiz ki, tarixi keçmişimizə nəzər salmalyıq, amma eyni zamanda əmək salmaq üçün dəyərlərən, dünyının demokratik dövlətlərinin ədətdiyi naılıyyətlərən, təcrübədən istifadə etməliyik, bəhrələnməliyik". Konstitusiyanın qəbulundan sonra ölkəmizdə hüquqi dövlət quruculuğu və insan haqlarının temini sahəsində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verdi. 1996-ci il fevralın 6-da Ulu Öndər Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə noyabrın 12-i Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Günü elan edildi. Hər il 12 noyabr - Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul olunduğu gün ölkəmizdə rəsmi dövlət bayramı kimi qeyd olunur. Ümummilli Lider Heydər Əliyev deyirdi: "Bu Konstitusiya Azərbaycan xalqının keçidiyi tarixi inkişaf yolunun məntiqi nəticəsidir. Konstitusuya ölkəmizdə vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi, müstəqil dövlətçiliyimizin qorunub saxlanması, möhkəmləndirilməsi və demokratik dəyişikliklərin həyata keçirilməsi üçün hərtərfli zəmin və şərait yaradır".

İlk ali Qanunu qəbul etməklə, Azərbaycan xalqı bütün cəmiyyətin və hər kəsin firavənligini, azadlığını və tehlükəsizliyinin bərqərar edilməsinə nail oldu. Müstəqil dövlətin ilk Konstitusiyası, eyni zamanda, xalqımızın dünyəvi, milli-mənəvi prinsipləri rəhbər tutaraq, seçdiyi gələcək yolun ifadəsi idi. 5 bölmə, 12 fəsil, 158 madde və keçid müddəalərindən ibarət olan konstitusiyanın mühüm özəlliklərindən biri də vətəndaş hüquq və azadlıqlarına geniş yer ayrılması idi. 1996-1997-ci illərdə Azərbaycan insan hüquq və azadlıqlarının, demokratik təsisatların inkişafının təminatı ilə bağlı bir sıra beynəlxalq konvensiyalara qoşuldu. 1998-ci il fevralın 10-da Azərbaycanda ölüm hökmü leğv edildi. Azərbaycan MDB məkanında və müsəlman dünəyində bu tarixi qərarı qəbul edən ilk dövləti iddi.

"NƏ QƏDƏR AZƏRBAYCAN VAR, MƏN YAŞAYACAĞAM"

2003-cü ildən etibarən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin uğurlu daxili və xarici siyaseti, məqsədyönlü isləhatlar programı ölkəmizin bütün sahələrdə yeni naılıyyətlərlə müşahidə olunan süretli inkişaf merhələsinə qədəm qoymasına səbəb olub. Müasir yanaşmalar və milli iqtisadi prioritetlər əsasında mükəmməl isləhatlar konsepsiyanın reallaşdırılması nəticəsində Azərbaycan son illərdə yüksək inkişaf tempərinə görə dönyanın lider dövlətləri sırasındadır. Bu gün Azərbaycanı 1990-ci illərin əvvəli ilə müqayisə etmek mümkün deyil. Əgər Azərbaycanın müstəqilliyinin ilk illərində baş verən hadisələrin qarşısı alınmasaydı və Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı olmasa idi, elbəti ki, bu günün Azərbaycan reallıqlarindən belə səhəbət açıla bilərməzdik. Bu gün müasir Azərbaycanda nəhəng enerji layihələri, ölkənin hər yerində abadlaşma, müasirleşmə, ölkənin dünyada tanınması və milli maraqlara xidmet edən çoxsaylı tədbirlər keçirilir. Həyata keçirilən çoxtərəfli və balanslaşdırılmış xarici siyaset nəticəsində, Azərbaycan regionun ən güclü və nüfuzlu dövlətinə çevrilib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları hər bir azərbaycanlı üçün dəyərlidir. Özüն dediyi kimi, "Nə qədər Azərbaycan var, mən yaşayacağam. Mən Azərbaycanda əbədi olacağam. Ona görə ki, müstəqil Azərbaycan dövləti əbədi olacaq".

N.Bayramova